

KARTA KURSU

Nazwa	Bezpieczeństwo informacji niejawnych i danych osobowych
Nazwa w j. ang.	Security of Classified Information and Personal Data

Koordynator	dr Piotr Swoboda	Zespół dydaktyczny: dr Piotr Swoboda dr Dariusz Hybś
-------------	-------------------------	--

Punktacja ECTS*	3
-----------------	----------

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kształcenia jest zapoznanie uczestników kursu z podstawowymi pojęciami i problemami z zakresu bezpieczeństwa informacji, a także dostarczenie podstawowej wiedzy na temat podstaw prawnych, zasad przetwarzania oraz organizacji i funkcjonowania systemów bezpieczeństwa oraz ochrony informacji niejawnych i danych osobowych.

Warunki wstępne

Wiedza	Student posiada podstawową wiedzę z zakresu nauk społecznych.
Umiejętności	Student potrafi zidentyfikować podstawowe elementy systemu bezpieczeństwa państwa.
Kursy	Administracja, bezpieczeństwo państwa, bezpieczeństwo wewnętrzne, bezpieczeństwo międzynarodowe, politologia, stosunki międzynarodowe.

Efekty uczenia się:

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01, Student dysponuje wiedzą na temat najważniejszych pojęć, zagrożeń i problemów z zakresu bezpieczeństwa informacji.	W02, W03
	W02, Student posiada pogłębioną wiedzę na temat podstaw prawnych, organizacji i funkcjonowania systemu ochrony informacji niejawnych oraz systemu ochrony danych osobowych.	W02, W04, W06
	W03, Student zna role i obowiązki podmiotów odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa informacji niejawnych oraz danych osobowych w systemie bezpieczeństwa państwa oraz na poziomie jednostek organizacyjnych.	W02, W04, W06,
Umiejętności	U01, Student potrafi zidentyfikować najważniejsze zagrożenia dla bezpieczeństwa informacji oraz ich konsekwencje dla państwa i jednostek organizacyjnych oraz użytkowników systemów przetwarzających.	U01, U02, U04
	U02, Student potrafi dokonywać interpretacji przepisów prawa oraz zasad ochrony informacji niejawnych i danych osobowych.	U03
	U03, Student samodzielnie identyfikuje powiązania instytucjonalne w systemach bezpieczeństwa informacji niejawnych oraz danych osobowych i potrafi odpowiednio wskazać podmioty odpowiedzialne za przeciwdziałanie określonym rodzajom zagrożeń dla bezpieczeństwa informacji.	U02, U04
Kompetencje społeczne	K01, Student ma świadomość ryzyka dla bezpieczeństwa informacji przetwarzanych przez podmioty prywatne i publiczne, w szczególności w odniesieniu do zagrożeń występujących w cyberprzestrzeni.	K1_K02
	K02, Student zna funkcjonowanie systemów ochrony informacji niejawnych i danych osobowych oraz rozumie kompetencje poszczególnych podmiotów odpowiedzialnych w tym zakresie na poziomie jednostek organizacyjnych.	K1_K01, K1_K03
	K03, Student jest świadomy w zakresie wymogów prawnych, jak również możliwości korzystania ze stosownych procedur oraz wykorzystania odpowiednich narzędzi w zakresie zgłaszania nieprawidłowości i wprowadzania optymalnych rozwiązań w przedmiocie organizacji systemów ochrony informacji niejawnych oraz danych osobowych na poziomie jednostek organizacyjnych.	K1_K03

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin	30	15								E

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykłady:

– prezentacja Power Point;

Ćwiczenia:

- Zajęcia prowadzone są w grupie audytoryjnej. Studenci wykonują ćwiczenia samodzielne i/lub grupowe na każdym zajęciach oraz przedstawiają efekty swojej pracy na forum grupy.

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01		x				x		x			x		
W02		x				x		x			x		
W03		x				x		x			x		
U01		x				x		x			x		
U02		x				x		x			x		
U03		x				x		x			x		
K01		x				x		x			x		
K02		x				x		x			x		
K03		x				x		x			x		

Kryteria oceny

Obecność na wykładach i ćwiczeniach.

Egzamin pisemny z problematyki poruszanej na wykładach, znajomości podstawowych aktów prawnych oraz literatury obowiązkowej przedmiotu, wskazanych przez prowadzącego.

Uwagi

Indywidualny program studiów – warunki zaliczenia ustalane indywidualnie z prowadzącym zajęcia po przedstawieniu zgody na indywidualny tok studiów.

Przepisanie oceny z kursu o tej samej nazwie (lub zbliżonej) realizowanego na tym samym stopniu kształcenia warunkowane jest ekwiwalentną liczbą godzin, punktów ECTS oraz co najmniej oceną dobrą.

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykład:

I. Wprowadzenie

- 1) Ochrona informacji niejawnych a ochrona danych osobowych i inne tajemnice prawnie chronione
- 2) Podstawowe atrybuty bezpieczeństwa informacji
- 3) Zagrożenia bezpieczeństwa informacji

II. Bezpieczeństwo danych osobowych

- 1) Przesłanki filozoficzne i historia ochrony danych osobowych
- 2) Podstawy prawne ochrony danych osobowych
- 3) System ochrony danych osobowych w Polsce i UE
- 4) Podstawowe pojęcia
- 5) Zasady ochrony danych osobowych
- 6) Organizacja i zarządzanie bezpieczeństwem i ochroną danych osobowych.

III. Bezpieczeństwo informacji niejawnych

- 1) Historia ochrony informacji niejawnych w Polsce
- 2) Podstawy prawne ochrony informacji niejawnych
- 3) Podstawowe pojęcia
- 4) Klasyfikacja informacji niejawnych w Polsce i w NATO
- 5) System ochrony informacji niejawnych w Polsce
- 6) Organizacja i zarządzanie bezpieczeństwem i ochroną informacji niejawnych

Ćwiczenia:

- 1) Ogólne rozporządzenie o ochronie danych – analiza zawartości dokumentu.
- 2) Naruszenia bezpieczeństwa informacji – analiza przypadków (m.in. typ naruszenia, przyczyny, skutki, podjęte działania).
- 3) Zagrożenia bezpieczeństwa informacji – rodzaje, typologie, skutki.
- 4) Klauzule informacyjne – analiza zawartości.
- 5) Bezpieczeństwo informacji niejawnych – nadawanie klauzuli tajności, poświadczenie bezpieczeństwa, postępowania sprawdzające (ankieta bezpieczeństwa osobowego).
- 6) Naruszenia ochrony informacji niejawnych – analiza wyroków sądowych.
- 7) Bezpieczeństwo danych osobowych – szacowanie i ocena ryzyka.

Wykaz literatury podstawowej

Bezpieczeństwo i ochrona danych osobowych:

- 1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) dnia 27 kwietnia 2016 r., Dz.Urz.UE.L nr 119, str. 1 z późn. zm.
- 2) Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych, Dz.U. 2018 poz. 1000 z późn. zm.
- 3) Banyś T. A. J., Kuba M., Łuczak J., Bielak-Jomaa E., *Prawo ochrony danych osobowych. Podręcznik dla studentów i praktyków*, Difin, Warszawa 2016.
- 4) Swoboda P., *Bezpieczeństwo danych osobowych*, [w:] *Vademecum bezpieczeństwa informacyjnego*, t. 1, red. O. Wasiuta, R. Klepka, AT Wydawnictwo, Wydawnictwo LIBRON- Filip Lohner, Kraków 2019.

Bezpieczeństwo i ochrona informacji niejawnych:

- 1) Ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych, t.j. Dz.U. 2019 poz. 742.
- 2) Zalewski S., *Informacje niejawne we współczesnym świecie*, Editions Spotkania, 2018.
- 3) Swoboda P., *Bezpieczeństwo informacji niejawnych*, [w:] *Vademecum bezpieczeństwa*

Wykaz literatury uzupełniającej

Bezpieczeństwo i ochrona danych osobowych:

- 1) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchyłająca decyzję ramową Rady 2008/977/WSiSW
- 2) Ustawa z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości, Dz.U. 2019 poz. 125.
- 3) Jabłoński M., Jarosz-Żukowska S., *Prawa człowieka i systemy ich ochrony. Zarys wykładu*, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2004;
- 4) Agencja Praw Podstawowych UE, Rady Europy, Kancelaria Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, *Podręcznik europejskiego prawa o ochronie danych*, Urząd Publikacji UE, Luksemburg 2014, www.giodo.gov.pl/pl/file/6755;
- 5) Kępa L., *Ochrona danych osobowych. Praktyczny przewodnik dla przedsiębiorców*, C.H. Beck, Warszawa 2018;
- 6) Sakowska-Baryła M., *Ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych. Komentarz*, C.H. Beck, Warszawa 2018;
- 7) Śmiałek K., Kominek A. (red.), *Ochrona danych osobowych. Perspektywa krajowa i międzynarodowa*, Wydawnictwo Naukowe FNCE, 2021;
- 8) Sobczyk A., *RODO. Rozproszona władza publiczna*, WUJ, Kraków 2019;
- 9) UODO, MEN, *Ochrona danych osobowych w szkołach i placówkach oświatowych. Poradnik RODO*, sierpień 2018;
- 10) Zalecenia, wytyczne i poradniki Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych:
- 11) *Jak rozumieć podejście oparte na ryzyku?*, Poradnik RODO. Podejście oparte na ryzyku. Część 1, GIODO 2017,
- 12) *Jak stosować podejście oparte na ryzyku?*, Poradnik RODO. Podejście oparte na ryzyku. Część 2, GIODO 2017,
- 13) Wskazówki Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych dotyczące wykorzystywania monitoringu wizyjnego, UODO 2018;
- 14) Strona internetowa UODO: www.uodo.gov.pl.

Bezpieczeństwo i ochrona informacji niejawnych:

- 1) Barcz J., Libera B., *Urzędnik i biznesmen w środowisku międzynarodowym*, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2007.
- 2) Jakubus B., Ryszkowski M., *Ochrona informacji niejawnych*, Wydawnictwo Projekt, Warszawa 2001.
- 3) Hoc S., Szewc T., *Ochrona danych osobowych i informacji niejawnych*, C.H. Beck, Warszawa 2014.
- 4) Zalewski S., *Dylematy ochrony informacji niejawnych*, Krajowe Stowarzyszenie Ochrony Informacji Niejawnych, Katowice 2009.
- 5) Wociór D. (red.), *Ochrona danych osobowych i informacji niejawnych z uwzględnieniem ogólnego rozporządzenia unijnego*, C.H. Beck, Warszawa 2016.
- 6) Gajos M. (red.), *Ochrona informacji niejawnych, biznesowych i danych osobowych. Materiały VII Kongresu*, Krajowe Stowarzyszenie Ochrony Informacji Niejawnych/Uniwersytet Śląski w Katowicach, Katowice 2011.
- 7) Goryński G., *Prawne podstawy ochrony informacji niejawnych w Polsce*, „Colloquium Wydziału Nauk Humanistycznych i Społecznych” 2013 nr 1, s. 99-128.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca indywidualna)	5
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	10
Ogółem bilans czasu pracy		75
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3